

MENKUL KIYMET YATIRIM FON VE ORTAKLIKLARININ ELDE ETTİKLERİ KAZANÇLAR İLE BU FON VE ORTAKLIKLARDAN ELDE EDİLEN KAZANÇLARDA TEVKİFAT UYGULAMASI

GİRİŞ

Menkul kıymetlerden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde yeni bir sistem öngören ve bu amaçla Gelir Vergisi Kanunu'nda çeşitli ve köklü değişiklikler yapan 5281 sayılı Kanun yaklaşık 10 aylık uygulama sürecinde pek çok sorunu beraberinde getirmiştir. Bu sorunları bertaraf edebilmek amacıyla gerek yasal gerekse idari pek çok düzenleme yapılmış, bu kapsamda, 5436 ve 5527 sayılı Kanunlar yürürlüğe girmiş, 257 ve 258 numaralı Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile de vergi idaresi konuyu aydınlatmaya yönelik açıklamalar yapmıştır. Öte yandan, Bakanlar Kurulu 5527 sayılı Kanunla elde ettiği yetkiyi 2006/10731 sayılı Kararla kullanarak tevkifat oranlarında farklılaştırmalar yapmıştır. Ayrıca 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun yürürlüğe girmesi de konunun farklı bir açıdan ele alınması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Yapılan bu yasal ve idari düzenlemeler çerçevesinde gerek menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıklarının elde ettikleri kazançlar üzerinden yapılacak tevkifat, gerekse bu fon ve ortaklıklardan elde edilecek kazançlar üzerinden yapılacak tevkifat konusu da çeşitli değişikliklere uğramıştır. Bu kapsamda;

- Menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıklarının portföy kazançları üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (8) numaralı fıkrasına göre yapılacak vergi tevkifatı,

- Menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıklarının menkul kıymetlerden elde edecekleri diğer gelirler üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarına göre yapılacak vergi tevkifatı ve

- Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesinden elde edilecek gelirler üzerinden yapılacak vergi tevkifatı ile menkul kıymet yatırım ortaklığı hisse senetlerinin elden çıkarılmasından elde edilecek gelirler üzerinden yapılacak vergi tevkifatı,

için yeni usul ve esaslar belirlenmiştir. Biz bu yazıda yapılan son düzenlemelerden sonra söz konusu gelirler üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesi hükmüne göre yapılacak vergi tevkifatını anlatacağız.

I. MENKUL KIYMET YATIRIM FON VE ORTAKLIKLARININ PORTFÖY KAZANÇLARI ÜZERİNDEN YAPILACAK VERGİ TEVKİFATI

Bilindiği gibi, 5281 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 67. maddenin (8) numaralı fıkrasına göre borsa yatırım fonları dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile menkul kıymet yatırım ortaklıklarının kurumlar vergisinden istisna olan portföy kazançları üzerinden % 15 oranında vergi tevkifatı yapılmakta idi.

5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun Resmi Gazete'de yayımlandığı tarih olan 21.06.2006 tarihine kadar kurumlar vergisinden istisna olan portföy kazançları 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8. maddesinin 4 numaralı fıkrasına göre tespit edilecektir. Söz konusu tarihten sonra ise kurumlar vergisinden istisna olan portföy kazançları

5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendine göre tespit edilecektir. Buna göre;

- 21.06.2006 tarihine kadar, portföyünün en az % 25'i hisse senetlerinden oluşan menkul kıymetler yatırım fonları (döviz yatırım fonları hariç) ile aynı nitelikteki menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançlar, kurumlar vergisinden istisnadır ve bu kazançlar üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (8) numaralı fıkrasına göre vergi tevkifatı yapılması gerekmekte idi.

- 21.06.2006 tarihinden sonra 5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendi ile Türkiye'de kurulu menkul kıymetler yatırım fonları ile aynı nitelikteki menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları, **portföy içeriği herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmaksızın** kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Bilindiği gibi eski K.V.K.'nın 8. maddesinin (4) numaralı bendinde döviz yatırım fonlarının istisnadan faydalanamayacağı belirtilmekteydi. Bununla birlikte yeni K.V.K.'nda bu yönde bir belirleme yapılmamıştır. Dolayısıyla Türkiye'de kurulu olan döviz yatırım fonlarının portföy işletmeciliği kazançları da 01.01.2006 tarihinden itibaren kurumlar vergisinden istisna olacaktır¹ ve bu kazançlar üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (8) numaralı fıkrasına göre vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

5527 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (8) numaralı fıkrasının kapsamı daraltılmamış bilakis genişletilmiştir. Şöyle ki, daha önce tevkifat kapsamı dışında olan borsa yatırım fonları ile daha sonra uygulamaya girecek olan konut finansman ve varlık finansman fonları da 01.10.2006 tarihinden itibaren tevkifat kapsamına alınmıştır.

Ancak, Bakanlar Kurulu 5527 sayılı Kanunla elde ettiği yetkiyi 2006/10731 sayılı Kararla kullanarak tevkifat oranlarında indirimde gitmiştir. Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının kurumlar vergisinden istisna edilmiş olan portföy kazançları üzerinden;

- 01.01.2006 tarihinden 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı 23.07.2006 tarihine kadar % 15 oranında,

- 23.07.2006 tarihinden 01.10.2006 tarihine kadar % 10 oranında,

- 01/10/2006 tarihinden itibaren ise % 0 oranında tevkifat yapılacaktır.

1. Yatırım Fon ve Ortaklıklarının 31.12.2005 Tarihinde Mevcut Olan Portföyleri ile İlgili Olarak 01.01.2006 – 01.10.2006 Tarihleri Arasında Oluşan Portföy Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Tevkifatı

Bilindiği gibi, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinde hüküm altına alınan tevkifat müessesesi, 01.01.2006-31.12.2015 tarihleri arasında menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elde tutulması ve elden çıkarılmasından sağlanan kazançlara uygulanacaktır. Buna karşılık anılan tarihler arasında menkul kıymetlerden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde, kazanç veya irada kaynaklık eden menkul kıymetin iktisap veya ihraç tarihi büyük önem taşımaktadır. Geçici 67. maddesinin (9) numaralı fıkrasında

¹ TEKİN, Cem; KARTALOĞLU, Emre; 5520 Sayılı Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu, Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası, Ankara 2006, Sayfa:76.

01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil ve Hazine bonolarından elde edilen gelirlerin, (10) numaralı fıkrasında ise 01.01.2006 tarihinden önce iktisap edilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde 31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Doğal olarak menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıklarının 2006-2015 yılları arasında portföylerinde mevcut bulunan menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarından elde ettikleri kazanç ve iratların, geçici 67. maddesinin (8) numaralı fıkrası kapsamında yapılacak tevkifat uygulaması karşısındaki durumu özellik arz etmektedir. Bu durumda, Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları ve ortaklıkları 31.12.2005 tarihinde mevcut olan portföylerini, bu tarihten sonra alıp satacakları menkul kıymetlerden ayrı olarak izleyeceklerdir. Başka bir deyişle, 01.01.2006 tarihinden önce iktisap edilen hisse senetleri ile bu tarihten önce ihraç edilen her nevi tahvil ve Hazine bonolarının elden çıkarılması veya elde tutulması sürecinde doğan ve kurumlar vergisinden istisna olan portföy kazançlarının bu kısmı için; bu kısım portföyün en az %25'i hisse senetlerinden oluşması halinde öteden beri devam ettiği üzere G.V.K.'nın 94. maddesine göre %0, aksi durumda ise %10 oranında tevkifata tabi olacaktır. Buna karşılık, menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıklarının 01.01.2006 tarihinden itibaren iktisap edecekleri hisse senetleri ile bu tarihten sonra ihraç edilen her nevi tahvil ve Hazine bonolarından elde edecekleri gelirler G.V.K.'nın Geçici 67. maddesinin (8) numaralı fıkrası uyarınca 23.07.2006 tarihine kadar % 15 oranında, 23.07.2006 tarihinden 01.10.2006 tarihine kadar % 10 oranında tevkifata tabi tutulacaktır.²

Ayrıca menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıklarının 31.12.2005 tarihi itibarıyla mevcut olan hisse senetlerinden bu tarihten sonra da iktisap etmesi durumunda, bu tarihten sonra yapılacak hisse senetleri satışlarının öncelikle portföyün 31.12.2005 tarihi itibarıyla mevcut olan kısmından yapıldığı kabul edilecektir. Bu kapsamda olmak üzere, Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları ve ortaklıklarının 31.12.2005 tarihi itibarıyla portföylerinde bulunan ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetleri, 2005 yılında işlem gördüğü son günde oluşan ağırlıklı ortalama fiyat veya alış bedelinin yüksek olanıyla değerlendirilecek ve bu değer izleyen dönemlerde söz konusu senetlerin alış bedeli olarak kabul edilecektir.

2. Dar Mükellefiyete Tabi Yatırım Fonlarının Portföy Kazançları Üzerinden Yapılacak Tevkifat

5281 sayılı Kanun ile 01.01.2006 tarihinden itibaren Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinin ikinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmış olup böylelikle Türkiye'de münhasıran portföy işletmeciliği faaliyetinde bulunan dar mükellefiyete tabi yatırım fonları, 01.01.2006 tarihinden itibaren Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları'nın uygulanmasında 2499 sayılı Türk Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulmuş yatırım fonu olarak kabul edilmeyecektir. Bununla birlikte 5436 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (16) numaralı fıkrasında yapılan değişiklik ile yabancı yatırım fonlarının geçiş döneminde Türkiye'de menkul kıymetlerden elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesine yönelik olarak bir kısım düzenlemeler yapılmıştır. Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (16) numaralı fıkrasının 5436 sayılı Kanunla değişik yeni hali şu şekildedir;

“16. Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin 5281 sayılı Kanunla kaldırılmadan önceki 2 numaralı fıkrasında “Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan

² TEKİN, Cem; KARTALOĞLU, Emre; Menkul Kıymet Gelirlerinin Vergilendirilmesi, Yaklaşım Yayınları, Ankara 2006, Sayfa:234.

yatırım fonu” olarak addolunmuş dar mükellefiyete tabi yatırım fonlarının vergilendirmeye ilişkin 31.12.2005 tarihindeki bu statüleri;

a. 31.12.2005 tarihinden önce ihraç edilen menkul kıymetlerle (hisse senetleri hariç) sınırlı olmak üzere bu menkul kıymetlerin tamamı itfa edilinceye kadar,

b. 31.12.2005 tarihinde portföylerinde bulunan hisse senetleri için ise bu menkul kıymetlerin bu tarihten sonra portföyden ilk çıkış tarihine kadar,

devam eder.”

Anılan fıkra hükmünden de anlaşılacağı üzere 31.12.2005 tarihine kadar Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulmuş yatırım fonu addolunanların dar mükellefiyete tabi yabancı yatırım fonlarından vergilendirme açısından bu statüleri, hisse senetleri hariç 31.12.2005 tarihinden önce ihraç edilen menkul kıymetlerle sınırlı olmak üzere bunların tamamen itfa edilip dolaşımdan kalktığı tarihe kadar, 31.12.2005 tarihinde portföylerinde bulunan hisse senetleri için bu senetlerin ilk defa elden çıkarıldığı tarihe kadar devam edecektir. Başka bir deyişle 31.12.2005 tarihinden önce ihraç edilen tahvil ve Hazine bonolarının, gerek bu tarih itibarıyla dar mükellef yatırım fonlarının portföylerinde bulunması, gerekse bu tarihten sonra portföye dahil edilmesi durumunda, bu kağıtların dolaşımdan kalktığı tarihe kadar mezkur fonlarca elde edilen gelirler üzerinden G.V.K.’nın Geçici 67. maddesi kapsamında tevkifat yapılmayacak olup, vergilendirme 31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümlere göre yapılacaktır. Aynı şekilde 31.12.2005 tarihi itibarıyla portföylerinde bulunan hisse senetlerinin ilk defa elden çıkarıldığı tarihe kadar mezkur fonlarca elde edilen gelirler üzerinden G.V.K.’nın Geçici 67. maddesi kapsamında tevkifat yapılmayacak olup, vergilendirme 31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümlere göre yapılacaktır.

Geçiş dönemi için ve yalnızca vergilendirme bakımından fon statüleri devam ettirilen dar mükellefiyete tabi yatırım fonlarının, gerçekte farklı kişilere ait portföylerde izlenmesine rağmen fon statüsünde değerlendirilen portföylerine, 01.01.2006 tarihinden itibaren alınacak hisse senetleri ile bu tarihten sonra ihraç edilecek menkul kıymetlerin dahil edilmesi mümkün olmadığı gibi bu fonlarca bu tarihten sonra yapılacak hisse senedi satışları da öncelikle fon statüsünde değerlendirilen portföye 01.01.2006 tarihinden önce alınmış hisse senetlerinden yapılmış kabul edilecektir. Ancak, 31.12.2005 tarihinden önce ihraç edilmiş Devlet İç Borçlanma Senetlerinin elden çıkarılması veya elde tutulmasından elde edilen kazançlar, bu senetler tamamen itfa edilinceye kadar fon statüsünde değerlendirilen portföy kısmında izlenecektir.³

II. MENKUL KIYMET YATIRIM FON VE ORTAKLIKLARININ DİĞER MENKUL KIYMET KAZANÇLARI ÜZERİNDEN YAPILACAK VERGİ TEVKİFATI

Gelir Vergisi Kanunu’nun geçici 67. maddesi uyarınca elde edenlerin mükellefiyet durumu ve hukuki kişiliklerine bakılmaksızın⁴ 2006-2015 yılları arasında menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elde tutulması ve elden çıkarılmasından sağlanan

³ TEKİN, Cem; KARTALOĞLU, Emre; Menkul Kıymet Gelirlerinin Vergilendirilmesi, Yaklaşım Yayınları, Ankara 2006, Sayfa:236.

⁴ Genel esas bu olmakla birlikte, 5520 sayılı Kanunla, dar mükellef gerçek kişi ve kurumların geçici 67. maddenin (1) numaralı fıkrası kapsamında elde edecekleri gelirler üzerinden yapılacak vergi tevkifatı oranı % 0 olarak belirlenmiştir.

kazançlar ile aynı Kanun'un 75. maddesinin (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratları üzerinden %15 oranında tevkifat yapılacak idi. Genel olarak Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıklarının portföylerinde bulunan menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarını elden çıkarmalarından sağladıklarından kazançlar ile bunların elde tutulmasından sağlamış oldukları iratlarda mezkur madde uyarınca tevkifata tabi tutulacaktı.

Ancak 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılacak tevkifat oranı yeniden belirlenmiştir. Buna göre; Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının Geçici 67 nci maddenin (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarında belirtilen gelirleri üzerinden,

- 01.01.2006 tarihinden 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı 23.07.2006 tarihine kadar % 15 oranında,

- 23.07.2006 tarihinden 01.10.2006 tarihine kadar % 10 oranında,

- 01/10/2006 tarihinden itibaren ise % 0 oranında tevkifat yapılacaktır.

III. MENKUL KIYMETLER YATIRIM FONLARI KATILMA BELGELERİ İLE YATIRIM ORTAKLIKLARI HİSSE SENETLERİNDEN ELDE EDİLEN GELİRLER ÜZERİNDEN YAPILACAK TEVKİFAT

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinde değişiklikler yapan 5527 sayılı Kanun ile söz konusu maddenin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklik ile menkul kıymetler yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesi ile menkul kıymetler yatırım ortaklıkları hisse senetlerinin alım satımından elde edilen gelirler 01.10.2006 tarihinden itibaren tevkifat kapsamına alınmıştır. Konu aşağıda alt başlıklar altında incelenecektir.

1. Menkul Kıymetler Yatırım Fonu Katılma Belgelerinin İlgili Olduğu Fona İadesinden Elde Edilecek Gelirler Üzerinden Yapılacak Tevkifat

Bilindiği gibi, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (1) numaralı fıkrasının altıncı paragrafında söz konusu fıkra hükmünün uygulanmayacağı durumlar belirtilmiştir. Söz konusu paragrafın 5527 sayılı Kanunla değişmeden önceki halinde Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesi sonucu elde edilen gelirler üzerinden geçici 67. maddenin (1) numaralı fıkrasına göre tevkifat yapılmayacağı belirtilmişti. Ancak, 5527 sayılı Kanunla geçici 67. maddede yapılan düzenlemeyle, bu belirlemeye yer verilmeyerek, Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesi sonucunda elde edilen gelirler, 01.10.2006 tarihinden itibaren, geçici 67. maddenin (1) numaralı fıkrası kapsamında tevkifat uygulamasına dahil edilmiştir.

01/10/2006 tarihinden itibaren yapılacak % 10'luk tevkifat uygulamasında, yatırımcıların bu tarihten önce iktisap ettikleri yatırım fonları katılma belgeleri için; Eylül ayının son işlem gününde ilgili yatırım fonu katılma belgesinin kapanış fiyatı, alış maliyeti olarak dikkate alınacaktır.

Ancak, yapılan kanuni düzenlemede bu uygulamanın da bir istisnasına yer verilmiş ve sürekli olarak portföyünün en az % 51'i İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirlerin tevkifat kapsamında olmadığı belirtilmiştir. Söz konusu yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılması ile ilgili olarak, bir yıllık sürenin hesaplanmasında, katılma belgesinin iktisap tarihinin esas alınması gerekmektedir.

Yapılan düzenleme, aslında, menkul kıymet yatırım fonlarının gerek portföy kazançları, gerekse diğer menkul kıymetlerden elde edecekleri kazançlar için tevkifat oranının 01.10.2006 tarihinden itibaren % 0 olarak belirlenmesine paralel bir düzenlemedir. Bu şekilde, fon bünyesinde tevkifat yapılamayarak fonun gelirleri yükselmekte ve dolayısıyla katılımcıların elde edecekleri gelirler yükselmektedir. Ancak, fon bünyesinde yapılacak vergilemeden tamamıyla vazgeçilmemesi, başka bir deyişle tevkifat oranının sıfırlanması, portföy yapısına göre katılım belgesi sahibi yatırımcı nezdindeki vergilemeye ek olarak fon bünyesinde de bir peşin vergileme yapılmasını ihtimalinin yüksek olduğunu akıllara getirmektedir. Tevkifat oranlarında yapılacak bir oynama ile katılım belgesi sahiplerinin gelirleri üzerinden tevkifat yapılırken fon bünyesinde de tevkifat yapılabilecektir. Bu ise mükerrer vergilemeye zemin hazırladığını göstermektedir.

5520 sayılı Kanunla yapılan bir diğer adaletsizlik yaratan düzenleme gereğince de dar mükellef gerçek kişi ve kurumların menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerini ilgili olduğu fona iade etmelerinden elde edecekleri gelir üzerinden, geçici 67. maddenin (1) numaralı fıkrası kapsamına giren diğer tüm gelirlerde olduğu gibi, % 0 oranında tevkifat yapılacaktır. Tam mükellef gerçek kişi ve kurumların söz konusu gelirleri üzerinden ise 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, 01.10.2006 tarihinden itibaren, % 10 oranında vergi tevkifatı yapılacaktır.

2. Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları Hisse Senetlerinin Alım Satımından Elde Edilen Gelirler Üzerinden Yapılacak Vergi Tevkifatı

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (1) numaralı fıkrasının altıncı paragrafının 5527 sayılı Kanunla değişmeden önceki halinde menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin alım satımı sonucunda elde edilen gelirler üzerinden geçici 67. maddenin (1) numaralı fıkrasına göre tevkifat yapılamayacağı belirtilmişti. Ancak, 5527 sayılı Kanunla söz konusu hüküm paragraf metninden çıkarılmış ve menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin alım satımı sonucunda elde edilen gelirler, 01.10.2006 tarihinden itibaren, geçici 67. maddenin (1) numaralı fıkrası kapsamında tevkifat uygulamasına dahil edilmiştir.

01/10/2006 tarihinden itibaren yapılacak % 10'luk tevkifat uygulamasında, yatırımcıların bu tarihten önce iktisap ettikleri yatırım ortaklığı hisse senetlerinin Eylül ayının son işlem gününde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatı, alış maliyeti olarak dikkate alınacaktır.

Menkul kıymet yatırım fonları için yapılan olası mükerrer vergileme sorunu menkul kıymetler yatırım ortaklıkları için de geçerlidir. Söz konusu ortaklıkların kurumlar vergisinden istisna portföy işletmecilik kazançları ile diğer menkul kıymet kazançları için tevkifat oranını yükselten bir Bakanlar Kurulu Kararı ile mükerrer vergileme ortaya çıkabilecektir.

Menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin alım satımı sonucunda elde edilen gelirler üzerinden de dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar için % 0, tam mükellef gerçek kişi ve kurumlar için ise % 10 vergi kesintisi yapılacaktır. Söz konusu hisse senetleri kar paylarında ise öteden beri olduğu gibi herhangi bir tevkifat yapılması söz konusu değildir.

SONUÇ

Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının kurumlar vergisinden istisna portföy işletmecilik kazançları, menkul kıymetlerden elde edecekleri diğer gelirler ve söz konusu fon ve ortaklıklardan elde edilen gelirler üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesine yapılacak vergi tevkifatında 5527 sayılı Kanun ve 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile köklü değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler yukarıda ayrıntıları ile anlatılmıştır. 01.10.2006 tarihinden itibaren yapılacak tevkifat uygulamasını özetlemek gerekirse;

- Menkul kıymetler yatırım fonları ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının kurumlar vergisinden istisna portföy işletmecilik kazançları üzerinden geçici 67. maddenin (8) numaralı fıkrası kapsamında % 0 oranında,

- Söz konusu fon ve ortaklıkların menkul kıymetlerden elde ettikleri diğer kazançlar üzerinden geçici 67. maddenin (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları kapsamında % 0 oranında,

- Menkul kıymetler yatırım fonları katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesinden elde edilecek gelirler üzerinden % 10 oranında (dar mükellef gerçek ve tüzel kişilerin elde ettikleri gelirler için bu oran % 0 olarak uygulanacaktır.) ve

- Menkul kıymet yatırım ortaklıkları hisse senetlerinin satış kazançları üzerinde % 10 oranında (dar mükellef gerçek ve tüzel kişilerin elde ettikleri gelirler için bu oran % 0 olarak uygulanacaktır.),

vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.